

nis diuitijs obuoluta: lamentationis pom-
pam exhibentes: plangentē familiā: turbā
obsequentiū pcedentē ac sequentem: cū cor-
pus efferebat: marmoratas: auratasq; me-
morias. Nam si hec interrogatis: respon-
dent vobis falso: quod multoz nō leuiter
peccatoz: sed oīno sceleratoz mors opti-
ma est: q̄ sic plangi: sic cōdiri: sic cōtegi: sic
efferrī: sic sepelin meruerūt. **S**z interroga-
te euāgelīū: z ostendit fidei vestre: in penis
ardentē animā diuīt: quā nībil adiuuerūt
omnes honores z obseq̄a: que mortuo cor-
pori eius uiuentiū vanitas p̄buit. Sed qz
multa sunt genera peccatoz: z nō esse pec-
catozem difficile est: aut fortasse in hac vi-
ta non possibile: subiecit statim cuius gene-
ris peccatoz esset mors pessima. **E**t qui
oderūt iustū: inquit: delinquet. Quē
iustū: nisi eum qui iustificat impiū: Quem
iustū: nisi dñm Iesum christū: qui est etiaz
ppinatio peccatoz nroz: Qui q̄ hūc ode-
rāt mortē pessimā hñt: Quia ī peccat̄ suis
moriunt: qui p̄ eū deo nro nō recōciliant.

Redimet em̄ domin⁹ aīas seruo-
rū suoz. Scdm̄ animā em̄ intelligēda ē
mors peccatoz pessima aut optima: non
fm̄ corpora: aut cōtumelias: aut honores
quos homines vident. **E**t nō delinquet
omnes q̄ sperāt in eū. Iste est mod⁹
hūane iusticie: vt vita mortalis quātūlibet
pficiat: qz sine delicto esse non pōt: in h̄ nō
delinquat: dñi sperat in eū in quo est remis-
sio delictoz: Amen.

Expliat Tractatus de ps. xxxiii.

Incipit Tractatus de ps. xxxiiii.

Prefatio.

Psalmt istū nobis a iubētib⁹ fratrib⁹
z coepiscopis meis impositiū esse ad
tractandū: nouerit caritas vestra: volu-
erunt vt in comun⁹ aliqd̄ audiam⁹. Ab illo
em̄ oēs audiui⁹: a quo piter discim⁹: z in
cui⁹ schola cōdiscipuli sum⁹. Titul⁹ ipsius
morā nobis nō facit: Breuis ē em̄ ad intel-
ligendū: maxime nutritis in ecclia dei: nō
difficilis: Habet em̄: **Ipsi David.** Da-
uid interpretat manu fortis: vel desiderabi-
lis. **P**salmus q̄ manu forti z desiderabili:
qui nostrā mortē vicit: qui nobis vitā pmi-
sit. In hoc em̄ manu fortis: quia mortē nō
strā vicit: In h̄ desiderabilis: qz vitā eternā
pmisit. Quid. n. forti⁹ manu hac: q̄ tetigit
loculū z mortu⁹ r̄surrexit: Quid forti⁹ māu
hac q̄ m̄dū vicit: nō ferro armata: s̄ ligno
trāsfixa: Quid aut desiderabili⁹ eo quē nō

vidētes martyres mori voluerūt: vt ad illū
venire mererent: Ergo psalmus illi: illi cor
nostrū: illi lingua nra digna cantet: si tamē
ip̄e dignabit donare qd̄ cantet. Nemo illi
cantat digna: nisi q̄ ab illo accepit qd̄ can-
tare possit. **B**eniq; hoc qd̄ mō cantamus:
spū ei⁹ dictū est p̄ pphetā ei⁹: z in eis v̄bis
ibi nos agnoscim⁹ z ip̄m. Nec iniuriā faci-
mus: qz dicim⁹ nos z ip̄m: qm̄ cū esset ī ce-
lo sic clamauit: quid me psequeris: cū cum
nemo tangeret: z nos in terra laborarem⁹.
Ergo vocē eius audiam⁹: nūc corpis: nūc
capitis. Est em̄ psalm⁹ iste inuocās deum
cōtra inimicos ī tribulationibus hui⁹ seculi:
Et vtiq; ip̄e ē christ⁹: tribulato tūc capite:
z tribulato nūc corpe: tamē p̄ tribulationes
omnib⁹ mēbris suis dans vitā eternā: quā
pmittēdo desiderabilis fact⁹ est.

Sermo prim⁹ de p̄ia p̄e psalmi

Iudica: inquit: dñe nocentes
me: z expugna expugnātes
me. Si deus p nobis: quis cōtra
nos: Et vnde hoc nobis p̄stat de⁹: **A**pp̄-
hende: inquit: arma z scutū: z exur-
ge ī adiutoriū mibi. Magnū specta-
culū est videre deū armatū p te. **E**t qd̄ ei⁹
scutū: que arma: **N**ūc inq̄t alio loco homo
iste q̄ z hic loquit: Ut scuto bone volūtatis
tue coronasti nos. Arma aut̄ eius quibus
nō solū nos munit: sed etiā pcutiat inimi-
cos: si bñ. pfecerim⁹ z nos erim⁹. Sicut em̄
nos vt armemur ab illo habem⁹: arma de
nobis. Sed ip̄e sic ip̄e de his arma quos
fecit: nos de his armamur que ab ip̄o ac-
cepimus qui nos fecit. **V**icit hec quodam
loco arma nostra apostolus scutū fidei: et
galeā salutis: z gladiū spiritus qd̄ est v̄bū
dei. Armavit nos talib⁹ armis: qualib⁹ au-
ditis laudabilib⁹: z inuictis: insupabilibus
z splēdidis: spūalib⁹ sane atq; inuisibilib⁹:
quib⁹ z hostes inuisibiles expugnam⁹. Si
vides hostē tuū: videant arma tua. Arma-
mur earū rerū fide: quas nō videm⁹: z ster-
nimus hostes quos nō videmus. **E**lerūtū
carissimi: arma ista ne putetis sic esse: vt q̄si
quod scutū est: semp scutū sit. aut quod ga-
lea est: semp galea sit. aut qd̄ lorica est: sem-
per lorica sit. In istis em̄ armis corporali-
bus ita est: q̄q; z de ferro que fiunt mutari
possint: vt ex gladio fiat securis: tamē ip̄m
apostolū videmus dixisse quodaz loco: lo-
ricam fidei: z alio loco dixisse: scutū fidei.
Ergo ip̄a fides: z lorica potest esse: z scutū.
Scutū ergo ē quia tela inimicorū excipit

Alia f. a.
i eo.

et repellit. Lorica est: quia interiora tua transfigi non sinit. **Hec arma nostra dei** quod legimus quodam in loco: **Erue ab impijs animam meam: frameam tuam ab inimicis manus tue.** Quod superius dixit: ab impijs: hoc sequenti versu ab inimicis manus tue: et quod superius dixit: animam meam: hoc sequenti versu frameam tuam: id est gladium tuum. **Ergo frameam dei:** dixit animam suam. **Erue** iquit: ab impijs animam meam: id est ab inimicis manus tue erue frameam tuam. **Apprehedis enim animam meam et debellas inimicos meos.** Et quod est anima nostra: quous splendida: quous producta: quous acuta: quous vincta: quous luce sapientie et coruscationis vibrata: **Quid est ipsa anima nostra:** aut quid potest: nisi de illa teneat et pugnet de illa: **Non** quelibet optime facta framea: si non habeat bellatorem iacet. **Bixeram** autem in armis nostris: non quasi aliquid fixum accipi debere: ut quod est res ipsa aliud esse non possit: sic et in armis dei inuenimus. **Ecce animam iusti dixit frameam dei.** Iterum dicit animam iusti esse sedem dei. **Animam iusti sedes sapientie:** Ergo quicquid vult facit de anima nostra. Cum in manu eius est: utat ea quemadmodum vult. **Exurgat ergo:** sic enim inuocat est: apprehende arma: exurge in adiutorium nobis. Unde exurgat: alio loco etiam dicit illi ipsa voce: **Exurge** quare obdormis domine: Et quando illi dicit: dormire: nos dormimus: et quando illi dicit: exurge: nos excitamur. **Non** et dominus dormiebat in nauis: et ideo fluctuabat nauis: quare dormiebat Iesus. **Non** si illic vigilaret Iesus: non fluctuaret nauis. **Nauis tua cor tuum.** Iesus in nauis: fides in corde. **Si** meministi fidei tue: non fluctuat cor tuum. si oblitus es fidem tuam: dormit Christus. obserua naufragium. **Uerumtamen** quod restat fac: ut si dormierit excites. **Bicas** illi: **Bene** exurge perimur: ut increpet ventos: et fiat tranquillitas in corde tuo. **Recedet enim** omnes temptationes: aut certe nihil valebunt: quando Christus: hoc est fides tua vigilauerit in corde tuo. **Exurge** ergo quid est: **Innotescere:** appare: sentire. **Exurge** ergo in adiutorium mihi. **Effunde frameam et concludere aduersus eos qui me persequuntur.** Qui scilicet qui te persequuntur: forte vicinus tuus: aut ille quem lesisti: aut cui fecisti iniuriam: aut qui vult auferre res tuas: aut contra quem predicis veritatem: aut cuius peccatum obiurgas: aut quem male viuente bene viuendo ledis. **Sunt** quidem et isti inimici nostri et persequuntur nos. **Sed** alios docemur inimicos nosse: contra quos inui-

sibiliter dimicamus: de quibus nos admonet apostolus dicens: **Non** est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: id est aduersus homines: aduersus eos quos videtis: sed aduersus eos quos non videtis: aduersus principes et potestates et rectores mundi tenebrarum harum. **Cum** diceret enim rectores mundi: dicebat quippe de diabolo et angelis eius: cauendum erat ne male intelligerent homines: et putaret a diabolo et demonibus eius mundum regere. **Sed** quia mundus dicitur hec fabrica quam videmus. et in peccatoribus dicitur mundus: et in eis qui diligunt mundum: de quibus dictum est: **Et** mundus enim non cognouit: et de quibus dictum est: **Totus** mundus in maligno posuit est. **Exposuit** apostolus cuius mundi essent rectores: tenebrarum inquit harum. **Rursus** cogit nos intelligere quod dixerit: tenebrarum harum. **Quarum** tenebrarum rectores sunt: diabolus et angeli eius: **Omnium** infidelium: omnium iniquorum: de quibus dictum est: **Lux** lucet in tenebris: et tenebre eam non comprehenderunt. **Beneque** ex ipsorum numero credentibus multis: quod dicit idem apostolus: **Fuistis** enim aliquando tenebre: nunc autem lux in domino. **Non** vis regi a diabolo: migrare ad lucem. **Et** vnde migrabis ad lucem: nisi effundat ille frameam: et eruat te ab inimicis tuis: et a persequentibus te. **Quod** effundit frameam: **Quoniam** iam audiui quod sit framea ipsa anima iusti est. **Abundet** iusti et effunditur framea: et concludit aduersus inimicos. **Non** de ipsa effusione framee monens apostolus ut iuste viuamus: in persequenti ait: ut aduersarius reuerseat nihil habens de nobis dicere prauum: conclusum est aduersum eum: quare quid loquatur aduersus sanctos non potest inuenire. **Et** vnde erit iustus: **Aut** quid dicunt inimici qui nos persequuntur: **Inuisibiles** illi quod dicunt inimici: **Isti** nihil: **Maxime** suggerit huiusmodi cordi ab inuisibilibus expugnantibus inimicis: quia deus nobis non est adiutor: ut requentes alia adiutoria inueniamur invalidi: et ab inimicis ipsis capiamur. **Hoc** ergo suggerit. **Contra** istas voces maxime vigilare debemus quod in alio psalmo ostendunt: **Multa** insurgunt aduersum me: multi dicunt anime mee: non est salus illi in deo eius. **Contra** istas voces quod hic dicit: **Bene** anime mee **salus tua ego sum.** **Cum** dixeris anime mee **salus tua ego sum:** iuste viuet: ut neminem in adiutorium propter te queram. **Et** quid sequitur: **Confundantur et reuerseantur requireres animam meam.** **Ad** hoc enim illam requirunt: ut perdant. **Non** vrinam bene querant. **In**

Alia fra.
t querere

alio quippe psalmo hoc respōdit in omni
bus: q̄ non erat qui requireret animā ipsius.
Perijt fuga a me: et nō est qui requirat ani
mā meā. **Q**uis est ille q̄ dicit: nō est qui re
qui rat animā ei? **N**ūquid forte ille est: de
quo tanto ante p̄dictū est: **F**oderunt man
meas et pedes meos: dinumerauerunt oīa
ossa mea: ip̄i v̄o considerauerūt et cōspere
rūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et sup
vestē meā miserūt sortē. **J**am oīa ista ante
oculos eorū fiebāt: et nemo erat qui req̄re
ret animā ei. **I**nuocem⁹ eū q̄ fratres: vt di
cat aīe nr̄e: salus tua ego sum: et ap̄iet au
res vt audiam⁹ dicentē: salus tua ego suz.
Bicit enī: sed quidaz obsurdescūt: vñ au
diūt pon⁹ p̄sequētes inimicos in tribulati
one cōstituti. **S**i aliqd̄ deest: si in angusto ē
aīa inopia t̄paliū querit auxiliuz plerū
q̄ a demonib⁹: arrepticios demonuz vult
consulere: sortilegos querit: p̄secutores illi
hostes inuisibiles adierūt: intrauerūt: ex
pugnauerūt: captiuaerūt: vicerūt: dicen
do: **N**ō est salus illi i deo eius. **O**bsorbuit
p̄tra vocē dicentē: **S**alus tua ego sū. **B**ic
anime mee: salus tua ego sum: vt p̄fundā
tur et reuereant⁹ requirētes animā meā. **C**ui
dicis tu: salus tua ego suz. **A**udiā dicentē
mibi: **S**al⁹ tua ego sum. **A**liā salutē nō re
quirā p̄ter dñm deū meū. **B**e creatura mi
bi salus suggerit⁹: ab ip̄o est: et si leuo oculos
meos in mōtes: vnde veniet auxiliū mibi:
nō tamē a montib⁹: sed auxiliū meū a dño
qui fecit celū et terrā. **I**n ip̄is t̄paliū ang
ustijs p̄ hominē subuenit deus: salus tua
ip̄e est: p̄ angelū subuenit de⁹. salus tua ip̄e
est: **O**īa illi subiecta sunt: et ad istā quidem
vitaz temporalē subuenit: alij inde: alij in
de: eternā vitā nō dat nisi de se. **S**ed ecce i
angustijs tibi cōstituto nō subest qd̄ q̄ris: s̄
adest quē queris: et illū quere q̄ deesse nūq̄
potest. **S**ubtrahunt que dedit: nūqd̄ sub
trahit qui dedit: **R**eddant que dederat:
nūquid ip̄e sunt diuitie cum reddita fuerūt
illa: et nō ille q̄ subtraxerat. p̄bando: et red
didit cōsolando: **C**onsolat enim qñ nobis
ista nō desunt: cōsolat tanq̄ in via: sed si et
nos intelligam⁹ viā: q̄ tota ista vita et oīa
quib⁹ vteris in hac vita: sic tibi debent esse
tanq̄ stabulū viatoris: nō tanq̄ dom⁹ habi
tatori. **M**emento pegisse te aliqd̄: restare ali
qd̄: diuertisse te ad refectionē: non ad defe
ctionē. **S**ūt qui dicūt: deus bon⁹: magn⁹:
summ⁹: inuisibilis: et etern⁹: incorruptibilis
vitā eternā nobis datur⁹ est: et illā incorru

ptionē quā in resurrectione p̄misit. **I**sta v̄o
secularia et t̄palia ad demones p̄tinēt: et ad
potestates illas harū tenebrarū: **B**icendo
hec: qñ amore implicant⁹ harum reruz: di
mittunt deū: quasi ad quē ista nō p̄tinēt:
et querūt nefandis sacrificijs: ac nescio q̄
bus remedijs: aut nescio qua hominū illi
cita p̄suasione. p̄uidere sibi qd̄ t̄pale est: ve
luti pecuniā: vxorē: filios: et si qua sūt que
humanā vitā: aut consolant⁹ trāscūtes: aut
impediūt ambulantē. **C**ōtra istā op̄inionē
diuina p̄udentia vigilante: vt ostenderet
de⁹ ad se p̄tinere ista oīa: et i sua eē potesta
te: nō solū eterna que i futurū p̄misit: verū
etiā t̄palia que in terra dat: quib⁹ voluerit:
qñ voluerit: opportune sciēs cui det: cui nō
det: tanq̄ medicus medicamēta: sciēs me
lius morbū egroti: q̄ ip̄e egrotus. **E**st q̄ de⁹
hec ostenderet: distribuit tēpora veteris et
nouī testamēti. **I**n veteri testamēto p̄missi
ones sunt rerū terrenaz: **I**n nouo autē re
gni celozū. **P**leraq̄ p̄cepta deū colendi et
recte viuēdi: ip̄a sunt et ibi et hic. **S**ed quia
p̄missio ibi alia videt⁹: alia hic: iubētis im
periū et obediētia seruiētis eadē est: s̄ mer
ces quasi nō est eadē. **E**tenī illis dictū est:
vt accipiat⁹ terrā p̄missionis: vt in illa re
gnetis: vt inimicos vestros sup̄etis: vt ab
eis nō subiugemini: vt omnia vobis abun
dent i hac terra: vt filios p̄creetis. **H**ec ter
rena p̄missa sunt: sed tamē figurata. **F**ac
aliquos sic illa accipe quō p̄missa sunt: et
vere multi sic acceperūt. **N**am data ē ter
ra filiis israel: date sunt diuitie: dati sunt fi
lij: et sterilib⁹ et aniculis rogātib⁹ deū de ip̄o
solo p̄sumētib⁹: et aliū sibi adiutorē nec ad
ista querētib⁹: vocē domini in corde audie
rūt: salus tua ego suz. **S**i ad eterna: quare
nō ad tēporalia: **O**stendit hec deus i cau
sa viri illius sancti **J**ob: q̄ et ip̄e diabolus
auferendi hec nō habet potestātē: nisi cum
acceperit a summa illa potestate. **I**nuide
re potuit sancto: nūquid nocē potuit: **A**c
cusare potuit: dānare nūquid potuit: **N**ū
quid valuit aliquid tollere: **N**ūquid vel
vnguē: nūquid vel capillū ledere: nisi deo
diceret: **M**itte manū tuā: **Q**uid est mitte
manū tuā: **B**a potestātē. et accepit. **I**lle tē
ptauit: ille tēptat⁹ ē. **T**ēptatus tñ vicit: tē
ptator vict⁹ ē. **B**e⁹ enī q̄ diabolo p̄miserat
vt illa tolleret: illū seruū suū interi⁹ nō dese
ruerat: et ad ip̄m diabolū supandū aīaz ser
ui sui frameā sibi fecerat. **Q**uātuz valet s̄.
Be homie dico: **E**lic⁹ in paradiso victor in

stercore. Ibi victus est a diabolo p mulie-
rem: hic vicit diabolu z mulierem. Locuta
es inquit: tanq vna ex insipientib mulie-
ribus. Si bona pcepimus de manu domi-
ni: mala quare non sustineamus? O bene
audierat: salus tua ego sum. **Confun-
dant et reuerant: requiretes ani-
ma mea.** Respice ad homines: Orate in-
quit p inimicis vestris. Sed hic pphetia e:
Et que figura optandi dicunt: animo pro-
phetandi explicant. Illud fiet: z illud fiet:
nihil est aliud: q hoc z hoc futurum est. Sic
ergo audite pphetam: Confundant z reue-
reant: requiretes anima mea. Quid e con-
fundant z reuerant: Confundent z reue-
rebunt. Factum est em: Multi salubriter
confusi sunt: multi reuerati a psecutione chri-
sti: z ad societatem membrorum eius deuota
pietate transierunt: z non fieret hoc nisi co-
funderent z reuererent. Ergo bn illis opta-
uit: Sed quia duo sunt genera eorum q vin-
cunt. Duobus em modis vincunt: aut ad
hoc vincunt: vt conuertant ad christu. aut
ad hoc vincunt vt damnent a christo. Ex-
plicata z hic duo ipa genera obscura qui-
dem: sed intellectore desiderant. De his q
conuertunt: accipe qd dictu est: Confun-
dant z reuerant: requiretes anima mea.

Auertant retrosum: Non pcedat:
sed sequatur: non dent consilium sed accipi-
ant. Nam Petrus pcedere voluit domi-
nu: quando dominus de passione sua futura
diceret: consiliu illi quasi salutis voluit da-
re: consiliu salutis eger saluatori. Et qd ait
domino de illa futura sua passione confir-
mari: Absit a te domine: ppitius tibi esto:
non fiet istud. Pcedere volebat: vt do-
minu sequeretur. Et ille inquit: Glade retro
sathanas: Pcededo sathanas es: sequere
do discipulus eris. Hoc ergo z istis: auer-
tant retrosum. **Et confundant: qui co-
gitant mihi mala.** Cuz em ceperint re-
trosum sequi: iam no cogitabunt mala: sed
desiderabunt bona. Quid illi: No em om-
nes sic sequunt: vt conuertant et credant.
Multi in ptnacia remanent: multi spiritus
pcedendi seruati corde: z si non exerunt: tn
parturiunt: z vbi locum iuenerint pariunt:
De talibus quid sequitur? **Siant tanq
pulis ante faciem venti:** No sic im-
pli no sic: sed tanq puluis que pscit ven-
tus a facie terre. Elementus teptatio e. Pul-
uis iniquus: Quando venit teptatio: tollitur
puluis: nec stat: nec resistit. Siant tanq pul-

uis ante faciem venti. **Et angelus do-
mini tribulas eos.** **Siant vie eo-
rum tenebre z lubricu:** Horreda via.
Tenebras solum quis no horreat: Lubri-
cum solu quis non caueat: In tenebris et
lubrico qua is: vbi pedem figis: Sunt ista
mala magne pene hominu: tenebre ignorā-
tia: lubricu luxuria. Siant vie eorum tenebre
z lubricum. **Et angelus domini pse-
quens eos.** Et non possint stare. Nam
vnusquisq in tenebris z lubrico cuz vene-
rit: et si pede mouerit labitur: et lux illi an-
te pedes non est: vel hoc forte facit: vt ex-
pectet die donec luceat: sed ibi est angelus
dni psequeus eos. Nec eis futura pdixit no
quasi vt euenirent: optauit: qz z ppheta i
spiritu dei sic ea dicat: quomo illa deus fa-
cit: certo iudicio: bono: iusto: sancto: tran-
quillo: no pturbat ira: no amaro zelo: non
animo inimicitiaz exercendaru: sed iusti-
cia vicioz puniendoru: verutamē ppheta
est. Unde autē tanta mala ista: Quo meri-
to: Audi quo merito. **Quonia gra-
tis absconderunt mihi mulpulā
corruptionis sue:** In ipo capite nro at-
tendite: hoc fecerunt iudei: absconderunt mul-
cipule sue corruptione. Cui absconderunt
mulpulā: Qui videbat corda absconden-
tiu. Sz tamē erat inter illos ignorati simil
quasi fallere: cu illi deciperent eo quo euz
falli arbitrabant. Ideo em ille tanq falle-
batur inter illos viuēs: quia nos inter ta-
les sic victuri eram: vt sine dubio fallere-
mur. Ille videbat traditorem suum: et ele-
git illuz magis ad opus necessariu. Illius
malo magnuz bonu operat est: z tamē inf
duodecim electus est: ne ipse duodecimus
tam exiguus numerus esset sine malo: hoc
ad exemplū nre patietie: qm necesse erat vt
inter malos viuerem. Et qz necesse erat vt
malos siue sciētes: siue nesciētes tolerare-
m: exēplū patietie pbuit ne deficias cu ce-
peris iter malos viuere. Et quia illa scho-
la christi in duodecim no defecit: quātoma-
gis nos firmi esse debemus: cu implem in
ecclesia magna: que de maloru pmixtione
pdicta sūt. Neq em no videbat ipa schola
reddidit semini Abrae qd erat pmissum:
z ipsaz areā: vnde massa que impleuit hor-
reū pcessura est. Quare igit no cū triturat
in ea digne palea toleratur: donec vltima
ventilatione purgetur: Hoc enim futuruz
est malis qd audistis. Sed tamē quid fa-
ciendū est: **Gratis absconderunt mihi cor-**

Alia lra.
t cogitantes.

Alia lra.
t interitū
quei sui.

ruptionez muscipule sue. **Quid est gratis?**
Quib⁹ nihil mali feci: quibus nihil nocui.
Uano exprobrauerit animā meā.
Quid est vano? falsum dicētes: nihil pro
bātes. **Veniat ill⁹ muscipula quā**
ignorāt: Magnifica retributio: nihil in
stus. Illi absconderūt muscipulam vt ego
ignorare: illis veniat muscipula quā igno
rāt. **Nā** ego scio muscipulā ipor. **Que** aut
muscipula illis ventura est: **Illa** quā igno
rāt. **Audiam⁹** ne forte dicat illā: veniat il
lis muscipula quā ignorāt. **Fortē** aliam illi
absconderūt: alia illis vettura est. **Nō.** **Sed**
quid? **Crimiculis** peccator⁹ suor⁹ vnusq⁹sq⁹
cōstringit. **Inde** decipiūtur: vñ decipe vo
luerūt. **Inde** illis nocebit: vñ nocere cona
ti sunt. **Sequit⁹** em̄. **Et captio quā** oc
cultauerit cōprehendat illos: **Tan**
q̄ si quisq⁹ veneni calicē p̄paret alicui ⁊ ob
litus bibat. **Et tanq̄** si foueā fodiat in quā
quisq⁹ inimicus eius in tenebris incidat: ⁊
ille oblit⁹ qd⁹ foderat: ambulās ea via p̄us
illuc cadat. **Pro**pterea fratres mei ita credi
te: ita certi estote: ita si est in vobis excellen
tior prudētie ratio videte atq⁹ p̄spicite: ne
mo malus nō sibi prius nocet. **Sic** em̄ esse
putate maliciā: quō ignem. **Incēdere** vis
aliō aliqd: illō qd⁹ admoues p̄us ardet: nisi
ardeat nō incēdit. **Facula** est: hanc faculā
apponis vt aliqd incēdat: nūquid non ip̄a
facula quā apponis prior ardet: vt aliquid
possit incēdere? **Malicia** aut p̄cedit ex te:
⁊ quē prius vastat nisi te? **Quo** p̄fundit ra
mū ledit: vbi radicē habet nō ledit. **Equi**
dē dico qd⁹ malicia tua vt alteri nō noceat
fieri potest: vt aut tibi nō noceat nō potest.
Nā quid nocuit sancto viro **Iob:** de q̄ p̄
locuti sum⁹? **Quō** i alio psalmo dicit: **Sic**
nouaculā acutā fecisti dolum: **Quid** fit de
acuta nouacula? **Lapilli:** res supflue deci
dunt. **Quid** g⁹ facis ei quez vis nocere? **Si**
nequaq̄ tibi ad malū cōsentiat cui vis no
cere: nō malicia tua ei nocitura est sed sua.
Si aut intus ip̄e malicia careat: ⁊ cor mū
dum subdat illi voci dicēti: **Salus** tua ego
sum: forinsecus oppugnās: interiorē homi
nē nō expugnās: malicia tñ tua ab interio
re tuo p̄cedit: te p̄us inanē reddit. **Tu** pu
tris es int⁹ vñ iste vermis p̄cessit: int⁹ nihil
integrū dereliquit. **Et captio quā** occulta
uerit cōprehendat eos. **Et i muscipu**
la incidant in ipsa. **Nūquid** putabas
forte paulo ante cum audires: veniat illis
muscipula quā ignorāt: id esse q̄si aliquid

aliud ex occulto ineuitabile? **In** qua ergo?
In ip̄a iniquitate quam mihi absconderant.
Nōne b factū est iudeis: **Bñs** eor⁹ iniquita
tē vicit: illi iniquitate sua vici sunt. **Ille** sur
rexit p nobis: illi mortui sunt in se. **Hec** g⁹
malis nocere mihi volentib⁹. **Ad**ibi quid?
Animā autē mea exultabit i do
mino: **Tanq̄** in eo a quo audierit: salus
tua ego sum: tanq̄ nō querēs alias extrin
secus diuitias. tanq̄ nō querēs circūflue
re voluptatib⁹ bonisq⁹ terrenis: sed cōiugē
verū gratis amans: nō ab illo volēs acci
pere qd⁹ delectet: sed ip̄m solū sibi p̄ponēs
a quo delectet. **Quid** em̄ melius deo dicit
mihi: **Amat** me deus: amat te deus. **Ecce**
p̄posuit: pete qd⁹ vis. **Si** tibi impator dice
ret: pete quod vis: quos tribunatus comi
ciasq⁹ ructares? **Quāta** tibi p̄poneres ⁊ ac
cipienda ⁊ alijs largiēda. **Deo** tibi dicēte:
pete qd⁹ vis: qd⁹ petitur⁹ es? **Excute** men
tē tuā: exerce auariciā tuā: p̄tende quātūz
potes: ⁊ dilata cupiditatē tuā: nō quicūq⁹
sed omnipotens dixit: pete qd⁹ vis: si pos
sessionū es amator: desideratur⁹ es totam
terrā: vt omnes qui nascunt coloni tui: aut
serui tui sint. **Et** quid cū totā terrā possede
ris: mare petitur⁹ es? **In** quo viuere tamē
nō poteris. **In** hac auaricia te p̄sces supe
rabūt. **Sed** forte insulas possidebis. **Trā**
cende ⁊ hec: pete ⁊ aerem q̄uis volare nō
possis. **Por**rige cupiditatē tuā vsq⁹ ad ce
lū: **Bic** tuū eē solē: lunā: stellas: qz ille q̄ fec
oīa dixit: pete qd⁹ vis: tñ nihil iuenies ca
ri⁹: mihi iuenies melius q̄ ip̄m q̄ fecit oīa.
Ip̄m pete q̄ fecit: ⁊ ab ip̄o habebis oīa q̄ fec.
Oīa cara sunt: qz oīa pulchra sunt: sed qd⁹
illo pulchru⁹ ē? **Fortia** sunt: sed qd⁹ illo for
tius? **Et** nihil magis vult dare q̄ se. **Si** ali
quid inueneris meli⁹: pete. **Si** alia petierit
iniuriā facies illi: ⁊ damnu⁹ tibi: p̄ponendo
illi qd⁹ fecit: cū velit seip̄m tibi dare q̄ fecit.
In hoc amore dixit illi aīa quedā: **Nūqd**
ip̄e es ps mea dñe: id est tu es ps mea. **Eli**
gant sibi qui volunt qd⁹ possideant: faciant
sibi p̄tes de rebus: **Pars** mea tu es: te mi
hi elegi. **Et** iterū: **Bñs** ps hereditat⁹ mee.
Possideat te vt possideas illū: eris p̄dium
ip̄ius: eris dom⁹ ip̄i. **Possidet** vt p̄sit: pos
sides vt p̄sit. **Nūqd** vt aliqd ei tu prosis?
Nam dixi dñō: deus me⁹ es tu: qm̄ bono
rū meor⁹ nō eges. **Aīa** aut mea exultabit i
dñō. **Delectabit** sup salutare eius.
Salutare dei: christus est: **Qm̄** viderunt
oculi mei salutare tuū. **Oīa ossa mea**

dicent: dñe quis similis tibi? Quis digne de his verbis aliquid dicat: Ego puto tibi pñuncianda esse: non exponenda. **Quid queris: Illud aut illud:** Quid simile domino deo tuo. Ipsum habes ante te. **Omnia ossa mea dicent:** Bñe quis similis tibi: **Narrauerūt mibi iniusti delectatiōes:** si nō ita vt lex tua. **Fuerunt persecutores q dicebant:** Adora Saturnū: adora Mercurium. **Non colo inquit idola.** **Bomine quis similis tibi:** Illi oculos habent et non vident: aures habent et non audiunt. **Bomine quis similis tibi:** qui fecisti oculuz ad videndum: aures ad audiendum: **Sed non inquit idola:** quia faber fecit. **Cole arbozem et montem.** **Et hoc: nūquid faber fecit:** **Et hic: Bomine quis similis tibi:** **Terrena mibi ostēdunt:** tu terre creator es. **Et hinc forte auerterunt ad supiorem creaturam:** et dicunt mibi: cole lunam: cole istum solem: quia luce sua tanq̃ magna lucerna de celo efficit diem. **Et hic plane dico:** **Bomine quis similis tibi:** Lunam et stellas tu fecisti: solem diei tu accendisti: celū tu posuisti. **Sūt multa inuisibilia meliora.** **Sed forte et hic dicat mibi:** **Angelos cole:** angelos adora. **Et hic dicam:** **Bomine quis similis tibi:** **Et ipos angelos tu creastis:** nihil sunt angeli nisi videndo te. **Melius est cū ipis possidere te:** q̃ ipos adorando cadere a te. **Omnia ossa mea dicent:** **Bomine quis similis tibi:** **O corp⁹ christi sancta ecclesia:** omnia ossa tua dicāt: **Bomine quis similis tibi:** **Et si carnes me psecutione cesserunt:** omnia ossa dicant: **Bomine q̃s similis tibi:** **De istis em̃ dictum ē:** **Biligit dominus omnia ossa eorū:** vnum ex illis non confringet. **Q̃ multis iustis in psecutione ossa confracta sunt.** **Postremo: iustus ex fi de viuit:** et christus iustificat impiū. **Quomodo autem iustificat impiū:** nisi credētem et confitentē. **Quia corde creditur ad iusticiam:** ore autem confessio fit ad salutē. **Ergo et ille latro q̃uis ex latrocinio ductus est ad iudicem:** a iudice in crucem: tamē in ipa cruce iustificatus est. **Corde credidit:** ore confessus est. **Aeq̃ em̃ iniusto et nō iam iustificato:** diceret domin⁹: **Hodie mecū eris in paradiso:** et tamē ossa eius confracta sunt. **Nam quādo ventū est:** vt corpora deponerent causa vniuersis sabbati: inuentus est domin⁹ iam exanimis: et nō sunt eius ossa p̃minuta. **Ille autem qui vebant vt deponerent:** confracta eis sunt

crura: vt hoc dolore mortui possent sepeliri. **Nunquid vnus latronis qui perseuerauit impius in cruce:** confracta sunt ossa: et non illius qui corde credidit ad iusticiam: ore confessus est ad salutem. **Ubi est ergo quod dictum est:** **Custodit domin⁹ omnia ossa eorum:** vñ ex eis non conteretur: nisi quia ossa dicuntur in corpore domini omnes iusti: firmi: corde fortes: nullis psecutionibus et temptationibus cedentes ad cōsentiendā mala. **Et vnde possunt nullis temptationibus cedere:** nisi cum persecutores dixerint: **Ecce ille deus:** ecce qualis deus: **veniat ille:** neget tibi. **Ecce est hic nescio quis in monte magnus sacerdos:** forte idō pauper es: quia non te adiuvat ille deus: supplica illi et adiuvat. **Fortē ideo egrotas** quia illi non supplicas: supplica illi et cōualecēs. **Fortē ideo filios nō habes:** supplica illi et habebis. **Hic vō si in corpore domini de ossibus est:** repellit omnes istas voces: et dicit: **Bomine quis similis tibi:** **Si vis dare:** et in hac vita quod quero: si autem nō vis: tu esto vita mea quem semper quero: **Hinc ad te libera frōte exēā:** si aliū adorauero et te offendero: cras forte mortuus sum: qua fronte te videbo: **Magna misericordia ipi:** et monuit vt bene viuamus: et diem nobis nouissimū mortis nostre abscondit: ne nobis de futuro aliquid pmittamus. **Facio hodie et viuo:** cras nō facio. **Quid si te nō inuenit cras:** **Hic ergo iter ossa christi:** **Bomine quis similis tibi:** **Omnia ossa mea dicent:** **Bomine quis similis tibi:** **Eruens inopem de manu fortioris eius: egenum et pauperem a diripientibus eum.** **Hucusq̃ psalmus lectus est hodie:** buculq̃ tractandus est: ne i fastidium veniant que dicta sunt: dñ volumus et alia dicere. **Sufficiant ergo hodie hec:** **Eruens inopem de manu fortioris eius.** **Quis eruens nisi qui manu fortis est:** **Ille Baud eruet inopem de manu fortioris eius.** **Fortior enim fuerat diabolus ad tenendum te:** quia ipse vicit cui cōsensisti. **Sed quid fecit manu fortis:** **Nemo intrat in domum fortis vt vasa eius diripiat:** nisi prius alligauerit fortem. **Potestate sua sacratissima:** magnificētissima alligauit diabolū: effundēdo framentum ad cōcludendū eum: vt eruat inopem et egenum cui non erat adiutor. **Quis em̃ adiutor tibi:** nisi domin⁹ cui dicis: **Bomine adiutor me⁹ et redemptor meus:** **Si de**

Alia lra.
t eripiens
t fortiori

nus viribus presumere volueris: inde ca-
tes unde presumpseris. Si de alterius: do-
minari vult: nō subuenire. Ille ergo vnus
q̄rendus ē: q̄ redemit z liberos facit z san-
guinē suum vt eos emeret dedit: et seruos
suos fratres fecit.

**Sermo secundus de secūda parte
eiusdem psalmi.**

Reliqua psalmi intendam? ani-
mū: dominūq; z deū nostrū: z de
sanitate intelligēdi: z de fructu bñ
agendi deprecemur. Quousq; hesternō die
disputatū sit: credo meminisse caritatē ve-
strā: ex ipso hodie sumim? exordiu. Intel-
ligimus eīm hic vocem christi: vocē scz ca-
pit z corporis christi. Christū cū audis: noli
spōsum a sponsa separe: z intellige magnū
illud sacramentū: Erūt duo in carne vna.
Si duo in carne vna: quare non z in voce
vna? Non eīm tēptationes caput hic pertu-
lit: z corpus nō pfert. Aut vō sit causa pa-
tiendi capiti: nisi vt corpori pberet exem-
plum. Bonū enim voluntate passus est:
nō necessitate. Ille miseratōe: nos condi-
tione. Proinde illius volūtaria passio: no-
stra est necessaria cōsolatio: vt quādo talia
forte ppetimur: intueamur caput nostrū: vt
exēplo cōmoniti dicam? nobis: Si ille: qd
nos: Et quēadmodū ille: ita z nos. Quā-
tūlibet eīm seuerit inimicus: vsq; ad mortē
corporis accedere potuit: qd corpus nec
ipm extinguere potuit in domino: qz tertio
die resurrexit. Quod i illo factū est die ter-
tio. hoc in nostro in fine seculi. Spes resur-
rectōis nostre differt: nūquid aufert? Co-
gnoscamus hic ergo voces christi carissi-
mi: z separem? eas a vocib? impiorū. Vo-
ces sunt eīm corporis psecutionē angusti-
asq; z tēptationes in hoc seculo patiēdis:
sed quonā multi hic patiunt: et p peccatū
z p sceleribus suis: magna vigilāna discer-
nēda est causa: nō pena. Scelerat? eīm pōt
habere martyris simlē penā: sed tamē dis-
simlē causam. Tres erant in cruce: vnus
saluator: alter saluāndus: alius damnand?:
omniū par pena: sed impar causa. Bicat g
caput nostrū. Insurgētes testes in-
qui: que ignorabā interrogabant
me. Nos autē dicamus capiti nro: Bo-
mine qd ignorabas? Ita ne tu aliqd igno-
rabas? Nōne z infrogatū corda noueras?
Nōne corū dolos ante pspexeras? Nōne
in corū manus te sciens dederas? Nōne
vt ab eis patereris veneras? Quid g igno-

rabas? Ignorabat peccatū: Et hoc igno-
rabat: nō quasi nō iudicando: sed nō com-
mittendo. Sunt huiusmodi locutiōes etiā
quotidiane: cū dicis de aliquo: Nō nouit
stare: hoc est: quia nō stat. Et non nouit be-
nefacere: quia nō benefacit. Nō nouit ma-
lefacere: quia non facit. Quod alienū ē ab
opere: alienū est a cōscientia: quod alienū
est a cōscientia: alienum videt z a scientia.
Ita dī de? nescere quō ars nō nouit vitia:
z tamē per artem cognita diiudicant. Hoc
ergo nobis caput nostrū interrogantibus ex
ipius euāgelij sui veritate respōdit: cū dixe-
rimus. Domine quid ignorabas? Quid tu
potuisti interrogari quod nesciebas? Re-
spondit. Iniquitates ignorabā: de iniqui-
tatibus interrogabar. Habes in euāgelio:
Si nō me credis ignorare iniquitates: qz z
ipos iniquos ignoro: quib? in fine dictur?
sum. Non noui vos: recedite a me qui ope-
ramini iniquitatē. Nūquid nō nouerat qd
damnabat? Aut potest iuste damnari: nisi
q mal? cognoscit? Et tamē bon? cognitor
nō est mentit? dicendo: Nō noui vos: id ē
nō coaptamini corpori meo: nō heretis re-
gulis meis. vitijs hesit: ego autē ars ipa sū
que nō habet vitū: z in qua quisq; nō dis-
cit: nisi non facere vitū. Insurgētes testes
inqui que ignorabam interrogabant me.
Quid sic ignorabat christ? qz blasphema-
re? Hinc interrogabat a psecutoribus: z qz
verū dixit: blasphemasse iudicatus est. Sz
a quibus? De quibus sequit? Retribue-
bant mihi mala pro bonis: z steri-
litate anime mee. Ego attuli secun-
ditatem: ipsi retribuebant sterilitatez. Ego
vitam: ipsi mortem. Ego honorem: ipsi cō-
tumelias. Ego medicinam: ipsi vulnera: et
in his omnibus que retribuebant vtiq; ste-
rilitas erat. Hanc sterilitatē in arbore ma-
ledixit: vbi fructū cū q̄reret si iuenit. Folia
erāt z fructus nō erant. Verba erāt a facta
nō erāt. Unde i vbis numerositatē: z i factū
sterilitatē. Qui predicas: nō furādū furarē
qui dicis non adulterandū adulteras. Ta-
les erant q christū q ignorabat interroga-
bāt. Ego autē cum mihi molesti
eēt: induebā me cilicio. Bocemur
qdez frēs: qz p̄tinem? ad corp? xpī: qz sum?
membra christi: z admonemur in omni tri-
bulatione nostra: non cogitare quēadmo-
dum respondeamus inimicis: sed quēad-
modum orando deum p̄piciemur: z maxi-
me: ne tēptatōe vincamur. Beinde: vt

Alia lra.
Induebar.

etiam illi qui nos psequuntur: ad sanitatem iusticie conuertant. Nullum maius: nullum melius negocium est in tribulatione: quam recedere ab eo strepitu qui foris est: et ire in interiora mentis secretaria. Ibi deum inuocare: ubi nemo videt gementem et subuenientem. Illius cubiculi aduersus omnem extrinsecus illatam molestiam: ostium claudere: humilia re seipsum in confessione peccati: magnificare et laudare deum: et corripientem et consulentem. Propterea hoc omnimodo tenendum est. Claram in corpore hoc dixerimus: id est in nobis. In domino autem nostro Iesu christo: quid tale agnoscimus? Euangelio prospecto: et diligentissime perscrutato: non inuenimus dominum in aliqua passione et tribulatione sua induisse se cilicio. Ieiunasse quidem eum legimus postea quam baptizatus est. Cilicium ibi nullum audiimus: nullum legimus. Ieiunasse autem nondum iudeis psequentibus: sed diabolo temptante. Non eo tempore dico ieiunasse dominum: quando eum interrogabant quod ignorabat: et quando retribuiebant mala pro bonis: insectando: psequendo: tenendo: flagellando: vulnerando: occidendo. Sed tamen in his omnibus fratres: si aliquantulum pia curiositate leuemus velum: et interiora huius scripture: oculo cordis intente rimemur: inuenimus et hoc fecisse dominum. Cilicium fortasse appellat carnis sue mortalitatem. Quare cilicium? Propter similitudinem carnis peccati. Apostolus enim dicit: Misit deus filium suum in similitudinem carnis peccati: ut de peccato damnaret peccatum in carne: hoc est filium suum induit cilicio: ut de cilicio damnaret hedos. Non quod peccatum erat: non dico in verbo dei: sed nec ipsa quid est dico anima sancta: et mente hominis: quem sibi ad unitatem persone verbum dei et sapientia coaptauerat: sed nec in ipso corpore peccatum ullum erat. Sed similitudo carnis peccati erat in domino: quia mors non est nisi de peccato: et utique corpus illud mortale erat. Nam nisi mortale esset: non moreretur: si non moreretur non resurgeret: si non resurgeret exemplum vite eterne nobis non demonstraret. Ergo sic dicitur: mors peccatum que facta est peccato: quomodo dicitur lingua greca: lingua latina: non ipsius membrum carnis: sed quod sit per membrum carnis. Nam lingua in membris nostris unum est de ceteris: sicut oculi: nasus: aures et cetera. Lingua autem greca: verba greca sunt:

non quia verba lingua: sed quia verba per linguam. Bicus d' aliquo: agnoui faciem ipsius: de membro corporis loqueris. Et dicitis etiam agnoui manum ipsius absentis: non manum in corpore: sed scripturam que facta est per manum que erat in corpore. Sic ergo peccatum domini quod factum est de peccato: quia inde carnem assumpsit: de massa ipsa que mortem meruerat ex peccato. Etenim ut celerius dicam: Maria ex adam mortua propter peccatum. Ade: Adam mortuus propter peccatum: et caro domini ex Maria mortua propter delenda peccata. Hoc cilicio se induit dominus: et ideo non est agnitus: quia sub cilicio latebat. Cum mihi inquit molesti essent: induenda me cilicio: id est illi seuebant: ego latebam. Si enim latere nollet: nec mori posset: quandoquidem uno temporis puncto stillam quandam potestatis sue: si vera stilla dicenda est exeruit: quando eum tenere voluerunt: et ad unam eius interrogationem: quem queritis: redierunt omnes retro et ceciderunt. Tanta potestate in passione non humiliaret: nisi sub cilicio lateret. Ergo induendam me cilicio. Et humiliabam in ieiunio animam meam. Iterum si intelleximus cilicium: quomodo intelligimus ieiunium? Māducare volebat christus: quando poma querebat in arbore: et si inueniret māducaret. Bibere volebat christus: quando dixit mulieri samaritane: Ba mihi bibere: sitio. Quid esuriuit: quid sitiuit christus nisi bona opera nostra? In illis enim crucifigentibus et persequentibus: quia nulla bona opera inueniret: ieiunabat. tribuebant enim sterilitatem anime ipsius. Nam quale ieiunium ipsius fuit: qui vix inuenit unum latronem quem in cruce gustaret? Apostoli enim fugerunt et se in turba absconderunt. Et ille Petrus qui se usque ad mortem domini persequeratur esse promiserat: iam ter negauerat: iam fleuerat: et adhuc in turba latebat: adhuc timebat ne agnosceret. Postremo illo viso mortuo: omnes de salute ipsa desperauerunt: quos desperantes inuenit post resurrectionem: et locutus cum eis inuenit eos dolentes et lugentes: nihil iam sperantes. Nam et ita sunt quidam eorum cum eo locuti cum diceret: quid loquimini inter vos? Illi enim de illo loquebantur. Tu solus qui in iherusalem: et non cognouisti qui fecerunt sacerdotes et principes nostri de Iesu nazareno: qui erat potens in factis et dictis: quomodo eum crucifixerunt et occiderunt? Nos autem sperabamus: quod ipse erat redemptor israel. In

magno ieiunio dominus remanserat: nisi reficeret quos voraret. Nam refecit eos: consolatus est eos: confirmavit eos: et in corpore suo convertit eos. Fuit ergo et hoc modo in ieiunio dominus noster. **Et oratio mea inquit: in sinu meo convertet.** In hoc plane verum magnus sinus est: et prestat dominus ut penetrabilis nobis fiat. In sinu enim secretum agnoscit. Et quidem fratres et nos orare sic bene admonemur in sinu nostro: ubi deus videt: ubi deus audit: quod nullus oculus humanus penetrat: quo non videt nisi qui subuenit. Ubi oravit Susanna: et cum eius vox ab hominibus non audiret: a deo tamen audita est. Et hoc bene admonemur: sed in domino nostro aliquid plus debemus intelligere: quia et ipse oravit. Et quidem ciliatui eius non agnoscimus in euangelio secundum litteras. Nec ieiunium eius tempore passionis secundum litteras: atque ea exposuimus in allegoria: et similitudine dicta ut potuimus. Orationem vero eius et de cruce audiuimus: Deus meus deus meus: ut quid me dereliquisti. Sed et ibi nos oramus. Quando eum dereliquit pater a quo nunquam discessit. Legimus etiam in monte orasse solum Iesum. legimus pernoctasse in oratione etiam sub tempore ipsius passionis. In sinu ergo meum convertebat oratio mea. Nescio quid melius intelligam de domino: interim vult quod occurrit: forte melius aliquid postea occurret: vel mihi: vel cuius est meliori. Iussum meum convertet oratio mea: hoc intelligo dictum: quia in sinu suo habebat patrem. Deus enim erat in christo mundum reconcilians sibi: in se habebat quem deprecaretur: non erat ab illo longe: quod ipse dixerat: Ego in patre et pater in me est. Sed quia oratio ad ipsum magis hominem pertinet. Secundum enim quod verbum est christus: non orat sed exaudit: et non sibi subuenire querit: sed cum patre omnibus subuenit. Quid est oratio mea in sinu meum convertet. Nisi in meipso humanitas in meipso interpellat divinitatem. **Sicut primum quasi fratrem nostrum ita complacebam: tanquam lugens et contristatus ita humiliabar.** Ad corpus suum respicit: id nos hic videamus. Quando gaudemus in oratione: quando mens nostra serenatur: non prosperitate seculi sed luce veritatis. Qui sentit hanc lucem: novit quod dico: et vidit hic agnoscitque quod dictum est: Sicut primum: sicut fratrem nostrum: ita complacebam. Sic enim anima placet deo: non longe posita: in illo inquit movemur et sumus

quasi fratrem: quasi propinquo: quasi amico. Si autem non est talis: ut possit sic gaudere: sic fugere: sic propinquare: sic adherere: videt longe se inde: faciat quod sequitur. **Tanquam lugens et contristatus ita humiliabar.** Et fratrem nostrum ita complacebam: propinquas dixit. Et lugens et contristatus sic humiliabar. remotus et longe positus dixit: Quid enim luget: nisi quod desiderat et non habet. Et non nunquam in uno homine utrumque contingit: ut aliquando longe fiat: propinquat luce veritatis: longe sit nubilo carnis. Neque enim fratres deo qui ubique est: et nullo continetur loco: aut per loca propinquamus: aut ab illo per loca removemur. Propinquare illi est simile illi fieri. recedere ab illo: dissimile illi fieri. Nonne cum vides duas res prope similes: dicis: propinquat hec illi. et quando tibi dissimilia demonstrant: quis uno loco et plerumque una manu teneant: dicis: longe est hec species ab illa. Ambas tenes: ambas adiungis: et dicis: longe est hec res ab illa: non utique loco: sed dissimilitudine. Si ergo vis propinquare: similis esto: si non vis esse similis: longinquabis. Sed cum similis es gaude: et cum dissimilis es gemit: ut gemitus excitet desiderium: imo desiderium excitet gemitum: et per gemitum propinques: qui ceperas longinquare. Nonne Petrus propinquavit quando dixit: Tu es christus filius dei vivi. Et rursum idem ipse longe factus est dicendo: Domine ab sis a te: non fiet istud. Benignus tanquam primum quid dixit propinquavit: Beatus es Symeon bariona. Tanquam longinquavit: dissimili quod dixit: Redi retro sathanas. Illuc propinquavit: Redi tibi revelavit caro et sanguis: si pater meus qui in celis est. Illi lux te perfudit: illius luce fulges. Quando autem longe factus dixit passio domini future pro salute nostra: non sapientia inquit que dei sunt: sed que sunt hominum. Merito ambas res ponens quidam in psalmo ait: Ego dixi in extasi mea pectus sum a facie oculorum tuorum. In extasi non diceret nisi propinquaret. Extasis enim mentis excessus est. Effudit super se animam suam et propinquavit deo: et per quamdam nubem pondusque carnis rursus in terram pectus: recolens ubi fuisset: et videns ubi esset: dixit: Proiectus sum a facie oculorum tuorum. Ergo sicut proximum: sicut fratrem nostrum: ita complacebam: persistere fiat in nobis. Qui autem non sit vel hoc fiat: tanquam lugens et contristatus: ita humiliabar. **Et adversus me letati sunt et convenerunt in unum.** Illi leti: ego tristis. Et

Alia lra.
sinu meo.

Alia lra.
+ Quasi.
+ sic.
+ Quasi.
+ sic.

Alia lra.
† super.
† ignorauit.

modo audiui in euāgelio: Beati qui lugent: miseri qui rident. Aduersus me letati sunt et cōuenerūt. Cōgregata sunt in me flagella et ignorauit. Quoniam quod ignorabam interrogabāt me: et ipsi ignorauerūt quē interrogarēt. Leptaue-rūt me et sbsanauerūt me sbsanna-tiōe. Id est iriserūt me: insultauerūt mihi: hoc capiti: hoc corpori. Attendite fratres ad gloriā ecclesie quā nūc est: respicite opprobria eius p̄ critica: respicite aliquādo vindi-ctas fugatos esse christianos: et vbicūq; inuētos: illusos: cesos: occisos: bestiis obiectos: incēsos: letatos homines aduersus illos. Qd capiti: hoc et corpori. Sic enī domino i cruce: sic corpori ipsius i omni illa quā iam facta est p̄secutione: nec desinūt etiam nūc p̄secutiōes ip̄orū. Ubi cūq; inuenerint christianū solēt insultare: exagitare: irridē: vocare hebetē: insultū: nullū cordis: nullū peritiē. Quicquid faciāt: christi in celo ē: quicquid faciāt: honorauit ille penā suā: iā crucem suam in omib; frontib; fixit: impij insultare p̄mittit: seuire nō permittit: s̄ tamē ex eo quod lingua promittit: intelligit quod gestet i corde. Striderūt in me dentibus suis.

Alia lra.
† frenduerūt.

Alia lra.
† malignitate.

Bne quādo respicies: restitue animā meā ab astutijs eorū: a leonib; vnicā meā. Nobis enī tardus est: et ex p̄sona nostra hoc dictū est: quā respicies: id ē quā videbim; vindictā de his qui nobis insultant: quā illā viduā iudex teo victus exaudiat. Uerūtāme iudex noster nō tedio: sed amore differt salutē nostrā: ratione nō inopia: nō quia non potest: et modo subuenire: sed ut numerus omnium nostrū vsq; in finē possit impleri. Et tamē nos ex desiderio quid dicim;? Domine quādo respicies: restitue animā meā ab astutijs eorū: a leonib; vnicā meā: id est ecclesiam meā a seuentibus potestatibus. Benigvis nosse quid sit illa vnicā: Lege sequētia.

Cōfitebor tibi domine i ecclesia magna: in populo graui laudabo te. Plane in ecclesia multa cōfitebor tibi: in populo graui laudabo te. Sit enī cōfessio in omni multitudine: sed nō in omnib; deus laudat. Tota multitudo audit cōfessionem nostrā: sed nō in omni multitudine laus dei est. In ista enī omni multitudine: id est in ecclesia: que toto orbe terrarū diffusa est: palea ē et frumentū. Palea volat: frumentū manet: ideo in populo graui laudabo te. In graui populo quem ventus te

prationis non aufert: i his deus laudatur: Nā in palea blasphemaf semper. Quādo palea nostra attēdit quid dicit: Ecce quomodo viuunt christiani: ecce quid faciunt christiani: Et fit quod scriptum est: Quoniam nomē meū p̄ vos blasphemaf in gentibus. Inique inuide aream inspicis: qui totus i palea es: non tibi facile grana occurrunt: quere et inuenies populū grauem: in quod omni laudes vis inuenire? Esto talis. Nam si non fueris talis: difficile est ut nō omnes tales tibi videant: qualis es. Et parātes ait apostolus: semetip̄os in semetip̄is nō intelligūt. In populo graui laudabo te. Nō insultet mihi qui aduersant mihi inique. Insultāt enī mihi de palea mea. Qui oderūt me gratis. Hoc ē quib; nihil nocui. Et annuētes oculis. Hoc est hypocrite simulati. Quoniam mihi quidē pacifice loquebant. Quid est annuētes oculis: p̄nūciantes vultu quod in corde nō gestant. Et annuētes oculis quod sunt: Quoniam mihi quidē pacifice loquebant. Et i sup irā dolose cogitabāt.

Alia lra.
† supgaue.

Alia lra.
† annuēt.

Alia lra.
† Et i irac.

Et dilatauerūt in me os suū: Pri-mo annuētes oculis: leones illi querentes rapere et deuorare: p̄mo blandiētes pacifica loquebant: et super iram dolose cogitabant. Que pacifica loquebant: Magister scimus: quia nullius p̄sonam accipis: et i veritate viā dei doces: licet dare tributū cesari: an nō licet. Mihi quidē pacifica loq̄batur. Quid ergo? Eos tu nō agnoscebas: et fallebant te oculis annuētes. Immo agnoscebat: ideo ait: Quid me temptatis hypocrite: Postea dilatauerūt in me os suū: clamantes: crucifige crucifige. Bixerūt euge euge viderūt oculi nostri. Hoc iā insultādo euge euge: p̄phetiza nobis christe. Quomodo simulata erat pax ip̄orū: quā temptabant de numo: sic iam insultatoria laus eorū. Bixerūt euge euge viderūt oculi nostri: id est facta tua: mirabilia tua: hic est christus: si ip̄e est christus descendat de cruce et credim; ei: alios saluos fecit: seip̄m saluum facere non potest. Viderūt oculi nostri. Hoc est totū quod se iactabat: quod se filium dei dicebat. Domine autēz patiens berebat in cruce: non potentiā perdiderat: sed patientiā demonstrabat. Quid enim illi erat magnū de cruce descendere: qui potuit postea de sepulchro resurgere? Sed cessasse videtur insultantibus: et hoc oportebat: ut resurgens suis se ostende-

† Et i irac.

† dolos.

ret: et non illis in magno sacramento: quia resurrectio ipsius vitam nouam significabat: vita autē noua amicis nota est: nō inimicis. **Audisti domine ne sileas:** Quid est ne sileas: **Judica.** De iudicio et enī dicit quodā loco. **Tacebo:** nunquid semper tacebo: **Et de dilanōe iudicij dicit peccatori:** **Hec fecisti et taci:** suspicatus es iniquitatem: quod ero tibi similis. **Quō tacet q̄ loquitur p̄ prophetas:** qui loquitur ore suo in euāgelio: qui loquitur p̄ euāgelistas: qui loquitur per nos quando verum dicimus. **Quid ergo silet:** **A iudicio nō a p̄cepto:** nō a doctrina. **Hoc autē iudiciū ip̄ius vocat quodāmodo p̄pheta et p̄dicat:** **Audisti dñe ne tacearis:** id est qz nō silebis: qz necesse ē vt iudices. **Domine ne discedas a me:** **Bonēc veniat iudiciū ne discedas a me:** sicut p̄misisti: **Ecce ego vobiscū sum vsqz in cōsummationē seculi.** **Erurge domine et intende iudicio meo.** Cui iudicio: **Quia tribulatus es:** qz laboribz et doloribus cruciatus es. **Nōne ista etiā multi mali patiuntur:** Cui iudicio: **Ideo iustus:** qz ista pateri. **Nō.** **Sz quid:** **Iudicio meo.** Quō sequit: **Intēde iudicio meo.** **Deus me et dñs meus in causam meā.** **Nō in penā meā:** sed in causam meā. **Nō in id qd mecū habet latro p̄mune:** sed in illud quo beati qui p̄secutionez patiunt p̄pter iusticiā. **Hec enī causa discreta est.** Nam pena similis ē bonis et malis. Itaqz martyres nō facit pena: sed causa. Nam si pena martyres faceret: omīa metalla martyribz plena essent: omnes catene martyres traherent: omnes q̄ gladio feriunt coronarent. Ergo discernatur causa: **Nemo dicat:** quia patior iustus sum: qz ip̄e qui p̄mo passus ē: idō magnā exceptionē addidit: **Beati q̄ p̄secutionē patiunt p̄pter iusticiā.** Nam multi habentes bonā causam faciūt p̄secutionē: et habētes malā causam patiunt p̄secutionē. **Si enim p̄secutio non posset fieri bene:** nō diceret in psalmo: **Betrabantē p̄ximo suo occulte:** hunc p̄sequebar. **Beinde fratres pater bonus et iustus:** nōne p̄sequit filiū luxuriosum: **Persequit vitia eius:** non ipsum. nō quod genuit: sed quod ille addidit. **Medic⁹ nēpe qui ad salutē adhibet:** nōne ferro plerumqz armatur: **Sed contra vulnus:** nō contra hominē: **secat vt sanat:** et tamē cum secat egrotuz dolet: ille clamat resistit: et si forte febre mentē pdiderit: etiā medicū cedit: nec tamē ille desistit a salute

egrotantis qd nouit facit: illū maledicentē cōuiciantē non curat. **Nōne excitant cūcti letargici ne somno graui premant i morte:** **Et hoc patiunt a filiis suis quos carissimos genuerūt:** **Et nō est car⁹ filius:** nisi fuerit dormiēti patri molestus. **Letargici excitant:** frenetici ligant: sed tamē vtriqz amantur. **Nemo ergo dicat:** p̄secutionez patior: nō ventilet penam: sed probet causam. **Si causam non p̄baucrit:** numeret cum iniqz. **Ideo qz vigilanter:** qz optime hic cōmendauit: **Domine intēde iudicio meo:** nō penis meis: **deus me et domin⁹ meus in causam meā.** **Judica me dñe fm iusticiā meā:** **Hoc est in causam meā.** **Nō fm penam meā:** sed fm iusticiā meā. **Domine deus me:** id est fm hoc me iudica. **Et nō insultent ei inimici mei.** **Nō dicant in corde suo euge euge anime nostre:** **Id est fecim⁹ qd potuim⁹:** occidimus: abstulim⁹: nō dicant: ostēde quia nihil fecerūt: non dicant: absorbuim⁹ euz. **Unde illi martyres dicūt:** nisi quia dominus erat in nobis: fortasse viuos absorbuissent nos. **Quid ē absorbuissent nos:** **In corpus suū traiecissent nos.** **Hoc enī absorbes qd in corpus tuū traiecis.** **Quid te mūd⁹ absorbere:** tu absorbe mūdū: et traice illū i corpus tuū: macta et māduca. **Qd Petro dictū est:** **Macta et māduca:** occide in eis qd sunt: fac eos qd tu es. **Illi autē p̄tra si tibi p̄suaserint impietate:** absorbeberis ab eis: non quādo p̄sequūtur te ab his absorberis: sed quādo tibi p̄suadent quod sunt. **Hec dicant absorbuim⁹ eum.** **Tu absorbe corp⁹ paganorū.** **Quare corpus paganorū:** **Quid te absorbere:** fac illi quod vult facere. **Ideo fortasse vitul⁹ ille cōminutus i aquam missus:** et populo datus est: vt absorberet ab israel corpus impiorū. **Erubescāt et reuerēant filii qui gratulantur malis meis.** **Induant cōfusione et verecūdiā:** **Ut nos illos absorbeamus erubescētes et cōfufos.** **Qui maligna loquuntur aduersum me.** **Illi erubescant:** illi confundant. **Quid tu:** **Iaz caput cum membris:** **Exultent et letentur qui volunt iusticiam meam:** **Qui bēserint corpori meo.** **Et dicant semper magnificetur dominus qui volunt pacem serui eius.** **Et lingua meā meditabitur iusticiam tuam:** tota die laudem tuam. **Et cū lingua durat medi-**

Alia lra.
† supgaudeat.
mibi.
† cordib⁹ suis.

Alia lra.
† deuorauim⁹

Alia lra.
† reuerētia.

Alia lra.
† sup.

tari tota die laudē dei. **E**cce modo paulo longior sermo fact⁹ est: fatigamini tota die deū laudare q̄s durat: **S**uggero remediū: vnde tota die laudes deū si vis: quicquid egeris bene age: et laudasti deū. **Q**uā cātas hymnū: laudas deū. **L**ingua tua q̄d agit: nisi laudet cōsciētia tua: **E**t quotiēs tu cessasti ab hymno cantādo: discedis vt reficiaris: noli inebriari: et laudasti deū. **D**iscedis vt dormias: noli surgere ad malefaciēdū: et laudasti deū. **N**egocia agis: noli fraudem facere: et laudasti deū. **A**grū colis: noli fraudē facē: et laudasti deū. **A**grū colis: noli litē mouere: et laudasti deū. **I**n inocētia operū tuorū prepara te ad laudandum deum tota die.

ExPLICIT **T**ractatus de ps. XXXIII.

INCIPIT **T**ractatus de ps. XXXV.

Prefatio.

Atendat caritas vestra paululū textū et mysteria psalmi hui⁹ et curramus eum: q̄ in multis locis aptus est. **E**ibi autē obscuritatis necessitas: nos imorari coegerit: tolerabitis fructus discendi.

Expositio psalmi.

Dixit iniustus vt delinquat in semetipso: non est timor dei ante oculos eius. **N**ō vnū hominē: sed gen⁹ hominū iniquorū dicit: qui sibi aduersant: nō intelligēdo vt bñ viuāt: non quia nō possunt: sed q̄ nolūt. **A**liud ē enī quādo quisq̄ conat⁹ aliquid itelligere: et p infirmitatē carnis nō pōt: sicut dicit quodā loco scriptura: q̄ corp⁹ q̄d corrūpit aggrauat animā: et deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantē. **A**liud autē q̄ pncipiosius agit aduersus seipm cor humanū: vt quod possit itelligere: si bona volūtas accederet nō itelligat: non q̄ difficile est: sed quia volūtas aduersa est. **H**oc autē fit: dum amant peccata sua: et oderūt precepta dei. **S**ermo enī dei aduersarius tuus ē: si tu amic⁹ sis iniquitatē tue. **S**i autē aduersarius sis iniquitatis tue: sermo dei amicus tuus est: et aduersari⁹ iniquitatis tue. **S**i ergo odisti iniquitatē tuā: iungis te sermoni dei: et eris duo aduersus illā perimēdā: tu et sermo dei. **T**u enī per te ex viribus tuis nihil potes: adiuvat te ille qui tibi sermonē misit: et vincis iniquitas: **S**i tu illā odisti: et deus dimisit et eris liber: **S**i autē ipsā diligas: contrariū est tibi itelligere quicquid p̄tra illam dicitur. **F**ac hominē querē quō sit equalis filius patri: credidit: querit: itelligere nō-

dum potest. **M**agna enī res ē: et vires maiores desiderat vt possit capi: et est initū fidei q̄d custodit animā donec roborēf. **L**acte nutrit vt pueniat ad habitudinē et firmitatē cibi solidioris: vt possit itelligere. **I**n pncipio erat vbu⁹: et verbū erat apud deū: et deus erat verbū. **A**nteq̄ hoc possit nutritur in fide: et conatur itelligere: vt itelligat quātū deus dederit. **N**ūquid et hoc cum conatu itelligit: **Q**uō tibi fieri nō vis alij ne feceris. **E**t quia nō vis pati iniquitatem: nō facias iniquitatē: q̄ nō vis pati dolum et insidias: nō insidiet alteri. **H**oc autē cū non vis itelligere: volūtati tue tribuisti. **I**deo dixit iniustus: vt delinquat in semetipso. **P**roposuit delinquere: sed nūquid q̄ pponit delinquere publice hoc dicit: et nō in semetipso: **Q**uare in semetipso: **Q**uia hō illū non videt. **Q**uid ergo: quia hō nō videt: **I**n ipso corde vbi sibi dicit: vt delinquat: deus ibi non videt: **Q**uid ibi deus: sed q̄d sequit⁹: **N**on est timor dei ante oculos ei⁹. **A**nte oculos timor hominū est. **N**ō audet enī publice p̄fiteri iniquitatē: ne vel reprehendat⁹: vel damnet⁹ ab homib⁹. **D**iscedit autē a cōspectu hominū. **Q**uo: **A**d semetipsum ducit se intro: et nemo illū videt: vbi meditat⁹ dolos et insidias: et delicta nemo videt. **P**osset et nec ibi apud se meditari: si cogitaret q̄ deus illū videt: sed quia nō ē timor dei ante oculos eius: cum discesserit a cōspectu hominū ad cor suū: ibi quēti meat: **N**ūquid nō est p̄sens deus: **S**ed nō est timor dei in cōspectu ei⁹. **M**editatur ḡ dolos et sequit⁹. **F**orte latet illum: q̄ de⁹ ibi videt: et iam ostendit q̄d dicere cepērā. **L**atet illum sed volentem: quia contra se fecit nolens itelligere. **Q**uoniam dolose egit in cōspectu ei⁹: **I**n cui⁹ cōspectu: **C**ui⁹ timor nō est ante oculos eius q̄ dolose egit. **E**t inueniret iniquitatē suam et odisset. **I**ste sic egit vt nō inueniret: **S**ūt enī homines q̄ quasi conant⁹ querere iniquitatē suā: et timent illā inuenire: quia si illā inuenerint dicūt illis: recedite ab illa. **H**ec fecisti anteq̄ scires: iniquitatē fecisti cū esses in ignorātia. **B**at de⁹ veniā: modo cognouisti eā: dimitte eā vt possis facile ignorantie tue veniam dare: vt libera fronte dicas deo: **D**elicta iuuetur⁹ mee: et ignorātie mee ne memineri. **A**t illā q̄rit ac timet ne inueniat illā: dolose enī q̄rit. **N**ō sciebā: q̄ peccatū est: **Q**uādo dicit homo: **L**uz viderit: quia peccatum est: et destitit facere ipsum

Alia f. a.
t inueniat
tas ei⁹ ad